

פרשת משפטים

**אם כסף תלווה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנושה לא תשימון עליו נשך
(כב, כד)**

מדרש תנחומא- משפטים טו אמר הקב"ה נפשו של עני היתה מפרכסת לצאת מן הרעב ונתת לו פרנסה והחיית אותו, חייך שאני מחזיר לך נפש תחת נפש, למחר בנך או בתך באין לידי חולי ולידי מיתה ואזכור אני להם את המצווה שעשית עם העני, ומציל אני אותם מן המיתה.

את הסיפור דלהלן קיבלנו מפי עסקן נכבד בלוס אנג'לס ר' ניסן ל. שליט"א, אשר מדי דברו בכך מנצנצות אישוני עיניו בהתרגשות והשתאות על נפלאותיו יתברך אין חקר לגדולתו, מוסר ההשכל שבו - כוחה יפה לעורר לב אחינו בני"י לקיום מצוות הצדקה מתוך אושר פנימי והנאה רוחנית.

שלהי קיץ תשנ"ז, האברך ר' משה ש. שליט"א, פונה לרופא משפחתו לבדיקה שגרתית, מוחו סחרחר עליו לאחרונה, כוחותיו אינם איתו כתמול שלשום, והוא אך בשנתו ה"ב. הרופא בודק, ובפנים חתומות מורה לו לגשת אל פרופסור מומחה יותר ולעבור בדיקות מקיפות באשר כל מיני דברים חשודים בעיניו.

ר' משה נבוך חושש ותוהה, נושא תפילה קצרה להשי"ת, ומתוך חשש נורא פונה לסדרת הבדיקות הדרושה, אלו נותנים תוצאות מבהילות. מסתבר כי כליותיו בסכנה מיידית, גידולים וגרורות מתרבים בתוכו, והטיפול, רק בלוס אנג'לס הצליחו בניתוחים מסוגים אלו. אך המחיר... ר' משה אברך כולל בקושי מביא פת לחם לפי הטף, מהיכן ישיג עתה סכומים אסטרונומיים כאלו. תפילה חרישית אל ה' בצר לו, ורגליו מוליכות אותו אל הרבנים העוסקים בצרכי צדקה, אלו ודאי יוכלו להיות לו לעזר בימיו הגורליים עלי אדמות. בירורים טלפוניים עם עסקני רפואה שונים, וההחלטה נופלת - סע! והשי"ת יהיה בעזרנו בס"ד.

ר' משה נפרד ממשפחתו בעיניים דומעות, ראשו עליו כגלגל, לעיני רוחו עוברים החששות הנוראיים כמו גם התקוות, כאשר משליך את יהבו על ה' אשר בוודאי לא ינטשנו, נוסע הוא אל הבלתי נודע.

לוס אנג'לס, עסקנים מסורים אשר כבר קיבלו את הדיווחים על החולה, ממתנים לו בשדה התעופה, משם מובילים נא לשמור על קדושת העלון אין לקרוא בשעת התפילה. מומלץ לקרוא בשולחן שבת! לרפואת מוריס בן שרה הי"ו, זינט בת מרים הי"ו, שלמה אחיה בן הלן הי"ו, איתן בן תקוה הי"ו, רוני בת יעל הי"ו, אפרת מיכל בת דיאנה הי"ו.אותו היישר אל בית החולים הענק, שם כך מקווים תבוא המזור למחלתו.

בד בבד נחלצים המה להשיג את המימון הגדול הדרוש לשם כך. רגליהם מועידות אותם לביתו של הנגיד הנכבד ר' אנשיל ו. שליט"א, מתושביו הנכבדים של לוס אנג'לס, אשר ליבו לב רחום הוא, עושרו הרב לא השכיחו ממנו את הבורא אשר חננו, מבין הוא כי כל כספו וזהבו פיקדון הם בידו, ובהתאם לכך הרי הוא הכתובת הראשונה לכל נצרך באשר הוא. העסקנים פורסים לפניו את מצבו המדכדך של ר' משה אברך הוא בשנתו ה"ב, וחיינו תלויים לו מנגד, וכאן כך מקווים תימצא מזור למחלתו, הן אמנם הסכום גדול הוא אך נפש אחת - עולם מלא, מוטל על המיטה ומה ערך לכסף וזהב לנגד נפש אחת מישראל.

ר' אנשיל שומע, רבות המה הצדקות המשחרים לפתחו, בכולם הון תועפות נדרשים להצלת נפשות, אך קול פנימי אומר לו: ר' אנשיל! קנה עולמך כאן ועכשיו, כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמיים, שלח לחמך על פני המים כי ברוב הימים תמצאנו, ר' אנשיל נסער, תוהה מה היה לו, וכי צדקה ראשונה

פרשת משפטים

לפניו, וכי כל הסכומים הגדולים אשר פיזר נתן לאביונים לא לשם מצוות צדקה נתן אותם, אך התחושה הפנימית אומרת את שלה, להציל את החולה כאן ועכשיו, לקנות את כל המצווה על שמך, והקב"ה הנאמן לשלם שכר ובוודאי ישלם שכרך.

העסקנים היושבים למולו נבוכים, מה היה לו לר' אנשיל מדוע משתהה הוא, מה מאוד גדלה השתוממותם כאשר ללא אומר ודברים, פותח ר' אנשיל את פנקס השיקים חותם את שמו במקום הנצרך, "את הסכום תמלאו בעצמכם, כל ההוצאות על חשבוני"...!

הדיבור נעתק מפיהם במבוכת מה, מתנצלים הם, לא לכך התכוונו, ישראל עם קדושים הם, וחזקה שכלל ישראל יחלץ גם הוא לעזרתו.

ר' אנשיל מהסה אותם, מה לכם ולהתנצלויות, הכסף נתון והשי"ת ממרומיו יביא את התרופה למחלתו.

בורא כל עולמים היה בעזרו של ר' משה ואחרי חודשיים ומחצה של ניתוחים וטיפולים, נראה האור ר' משה מתעתד לעזוב את בית החולים תשוש וחלש, אך בריא ושלם בגופו ובממונו. מה גדול היה היום הזה לו למשפחתו ולבני קהילתו, תפילות הרבים אשר הבקיעו רקיעים עשו את שלהם, הרופאים אף הם לחשו לו כי יותר ממה שעשו הם עשה הקב"ה עימו, בעזהשי"ת בעוד כמה ימים עומד הוא לחזור לחיק משפחתו, הודו לה' כי טוב.

ר' משה לא שכח את מיטיבו ר' אנשיל אשר חלק גדול נטל בהצלתו, מתחבט הוא בדברים אשר ייטיב להביע את הגיגי לבבו, איה המילים אשר ייטיבו להשמיע את רחשי לב מודה ומשבח, אשר חיוו היו תלויים לו מנגד, והנה השליח ממרומים הצילו. לא, אין מילים על שפתיו, דלים המה כ"ב האותיות מלשמש שליחים לשבח את מיטיבו, הנה ימי החנוכה קרבים ובאים, מה סמלי יותר לבטא את נרות חיי שהאירו באפילה ממנורת החנוכה.

תיכף למחשבה מעשה, ר' משה נכנס לחנות כלי כסף, נוטל הוא מנורת חנוכה מכסף מפוארת, יתנה במתנה סמלית למיטיבו, אמנם ודאי אין לגביר האדיר צורך במתנתו המועטת אך רחשי הלב החמים, בוודאי נשמעים אף מבעד למתכת הכסף הקר.

מצרף הוא מכתב תודה קצר, בו מבטא כי בעצם אי אפשר לבטא, וסיים בלשון הכתוב, "למען הוטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך", אברך נעים סבר אשר עמד לצידו כל ימי מחלתו, מביאו לביתו של ר' אנשיל, התרגשותו גואה, הנה יראה בעיניו את האיש שהיה שליח ההשגחה העליונה להצלתו. עומד הוא ליד דלתו של ר' אנשיל, דופק בדלת, והנה אין קול ואין עונה! ר' אנשיל אינו בבית.

בירור קצר העלה כי ר' אנשיל נסע לצרכי עסקיו לאחד ממשרדיו אשר ב - איסט סייד שבניו יורק, שם גם ישהה בימי החנוכה, ר' משה כמו חרב עליו עולמו, כה השתוקקה נפשו להודות למצילו, ועתה... באין ברירה הוחלט לשלוח את המתנה בצירוף התנצלות ע"י חברת שליחויות מהימנה אשר יביאו את המנורה לתעודתה ב- איסט סייד.

איסט סייד, שעת ערב, ר' אנשיל שקוע ראשו ורובו בעסקיו המסועפים המנהלים נכבדים יוצאים ובאים במשרדו, גרף המכירות לפניו, ההכנסות משביעות רצון, ביתו ברוך ה' בנוי על אדני התורה והיראה, בניו תלמידים מוצלחים ומוכשרים המה, גם בדעת חננו ה' לתת מפתו לעניים, בלבו התרונן בשבח והודיה לשמו יתברך, מחרתיים בעז"ה יחזור לביתו לחוג את שאר ימי חג החנוכה במעונו, וכשתילי זיתים סביב

פרשת משפטים

לשולחנו ייסבו בניו ובנותיו להודות ולהלל לשמו הגדול.

אך מה זה היה לו, עיגולים שחורים מרצדים בעיניו, החדר מסתובב סביבו, והלמות לבו קוצבות בפראות, לחץ בחזה, נשימתו כמו נעתקה ממנו, ראשו כבד עליו, תמה מה היה לו, ענני ה' ענני, עירפול חושים, וייפול תחתיו מתמוטט על הקרקע, כאשר הוא בודד במשרדו, ואין איש שיביא לעזרתו.

שניים מעובדי חברת השליחויות נוסעים ברחבי איסט סייד, מחפשים הם את משרדו של ר' אנשיל ומנורת הכסף בידיהם. הנה המשרד, יוצאים הם אל המשרד, דפיקה קלה בדלת, והם פותחים את הדלת כדי למסור לידי בעה"ב, והנה לעיניהם שוכב ר' אנשיל כשעיניו מפולבלות לאחוריו. מאת ה' היתה זאת והשליחים מלומדים היו בפעולות החיאה, הם היו חברי הצלה, התקף לב חריף, הרגעים קריטיים, תוך דקות הצליחו בסייעתא דשמיא להשיבו לחיים.

נסתרים דרכי ההשגחה אך מה מאד נדהם ר' אנשיל למקרא מכתבו הנוגע ללב של האברך ר' משה בו מודה הוא לו על אשר עשה לנפשו, לנגד עיניו ריצדו המילים האחרונות במכתב "למען הוטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך", וכקול אלפי פעמונים צלצלו באוזניו דברי המדרש יותר ממה שבעה"ב עושה עם העני, העני עושה עם בעה"ב.

מנורת הזהב של ר' אנשיל פינתה מקומה למנורת הלב של ר' משה ברכת שהחיינו ו"על הניסים", הדהדו ברחבי דירתו של ר' אנשיל וקיבלו משמעות יתירה, מדי שנה בשנה כאשר מנורת הכסף מוצאת להדלקה גואה ליבו של ר' אנשיל על שזיכהו ה' בחייו המחודשים.

כה אמר הקב"ה: "נפשו של עני מפרכסת לצאת ונתת לו פרנסה והחיית אותו, חייך שאני מחזיר לך נפש תחת נפש..."

מקור: ניצוצות